

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ**

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК ЗДОБУТТЯ І ПРИСВОЄННЯ
ПРОФЕСІЙНИХ КВАЛІФІКАЦІЙ У
ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Державного університету
економіки і технологій
протокол від 27.02.2025 р. №10

Голова Вченої ради Державного
університету економіки і технологій

А. ШАЙКАН

Введено в дію наказом
від 27.02.2025 р. №41

Кривий Ріг
2025

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. «Положення про порядок здобуття і присвоєння професійних кваліфікацій у Державному університеті економіки і технологій» (далі – Положення) є локальним нормативним документом, що регулює питання здобуття і присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти в Державному університеті економіки і технологій (далі – Університет).

Положення розроблене відповідно до Законів України «Про освіту» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>, «Про вищу освіту» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>, Положення про Реєстр кваліфікацій, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 16 червня 2021 р. № 620 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/620-2021-%D0%BF#Text>, Порядку присвоєння та підтвердження професійних кваліфікацій кваліфікаційними центрами, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2021р.№ 956 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/956-2021-%D0%BF#Text>, Порядку присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2024 р. № 1223 «Деякі питання присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1223-2024-%D0%BF#Text>, Положення про організацію освітнього процесу у Державному університеті економіки і технологій https://www.duet.edu.ua/uploads/normbase/263/pol_ORG_op2108.pdf, Положення про освітні програми у Державному університеті економіки і технологій https://www.duet.edu.ua/uploads/normbase/263/pol_prog.pdf.

1.2. У цьому Положенні основні терміни вживаються у такому значенні:

- здобувач – особа, яка навчається в Університеті за освітньою програмою, якою передбачено присвоєння професійної кваліфікації;

- кваліфікація – визнана закладом вищої освіти або іншим суб'єктом освітньої діяльності у сфері вищої освіти та засвідчена документом про вищу освіту сукупність визначених освітньою програмою та здобутих особою компетентностей (результатів навчання);

- кваліфікація вищої освіти – це офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів вищої освіти, що засвідчується відповідним документом про вищу освіту;

- компетентність – здатність особи успішно соціалізуватися, навчатися, провадити професійну діяльність, яка виникає на основі динамічної комбінації знань, умінь, навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти;

- критерії оцінювання – стосовно оцінювання виконання вимог освітніх програм – це опис того, що й на якому рівні має зробити здобувач вищої освіти для демонстрації досягнення результатів навчання;

- освітній компонент – змістовний навчальний складник освітньої програми як автономний, офіційно структурований навчальний досвід, що повинен мати послідовний чіткий набір результатів навчання, визначені види навчальної діяльності відповідно до часу, виділеного в рамках освітньої програми, та відповідні критерії оцінювання;

- професійна кваліфікація – визнана кваліфікаційним центром, суб'єктом освітньої діяльності, іншим уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою результатів навчання та компетентностей, що дають змогу виконувати певний вид роботи або провадити професійну діяльність. За обсягом забезпечення можливості випускником здійснювати трудові функції, визначені відповідними професійними стандартами поділяється на повну та часткову;

- професійний стандарт – затверджені в установленому порядку вимоги до компетентностей працівників, що слугують основою для формування професійних кваліфікацій;

- процедура оцінювання результатів навчання (далі – процедура оцінювання) – встановлення відповідності обсягу компетентностей здобувача відповідному професійному стандарту, за результатами якої може бути визнано здобуті ним результати навчання і відповідно присвоєно/підтверджено професійну кваліфікацію;

- процедура присвоєння професійної кваліфікації – визначена Університетом відповідно до цього Положення, освітніх програм та інших локальних документів система принципів, заходів і вимог щодо строків, етапів і порядку проведення ним програмування, перевірки і процедури оцінювання, оформлення результатів щодо присвоєння професійної кваліфікації здобувачам освіти за певними освітніми програмами.

1.3. Положення регулює процедури здобуття і присвоєння професійної кваліфікації особам, які:

- здобувають вищу освіту в Університеті на освітній програмі, за якою передбачено присвоєння професійної(их) кваліфікації(й);

- переводяться з іншого закладу освіти до Університету на освітню програму, за якою передбачено присвоєння професійної(их) кваліфікації(й);

- переводяться з однієї освітньої програми на іншу в межах Університету, за якою передбачено присвоєння професійної(их) кваліфікації(й);

- поновлюються до складу здобувачів освіти Університету на освітню програму, за якою передбачено присвоєння професійної(их) кваліфікації(й).

1.4. Присвоєння професійних кваліфікацій здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства, нормативно-правових і локальних актів, визначених у п. 1.1 цього Положення, а також на принципах валідності, об'єктивності, студентоцентризму, добросовісності, прозорості та неупередженості.

2. ЕТАПИ, ВИМОГИ І ПРОЦЕДУРИ ЗДОБУТТЯ І ПРИСВОЄННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КВАЛІФІКАЦІЙ

2.1. Процес здобуття і присвоєння професійної кваліфікації в Університеті, як правило, включає в себе такі етапи:

- організаційно-проектувальний;

- навчання здобувачів і оцінювання;

- практична підготовка;

- затвердження вченою радою університету списків здобувачів випускних курсів, яким у поточному навчальному році планується присвоїти професійну (-і) кваліфікацію (-ї);

- атестація;

- апеляція (за потреби).

2.2. Освітня програма передбачає присвоєння професійної (-их) кваліфікації (-й), якщо це зазначено у її профілі. У такому разі на першому, організаційно-проектувальному етапі гарант і проектна група зрозробки/оновлення освітньої програми формулюють її цілі відповідно до вимог професійного (-их) стандарту (-ів). Неможливе присвоєння професійних кваліфікацій за спеціальностями, за якими їх присвоєння не передбачене відповідними професійними стандартами.

Як виняток, до 01 січня 2030 року освітня програма може передбачати присвоєння професійної кваліфікації за професією, яка зазначена у чинному класифікаторі професій ДК 003:2010 (зі змінами), але за якою професійний стандарт відсутній (підпункт 28 пункту 2 розділу XV Закону України «Про вищу освіту»). Водночас присвоєння професійних кваліфікацій Університетом у разі відсутності професійного стандарту здійснюється за погодженням із Національним агентством кваліфікацій (далі – Агентство) у порядку,

затвердженому Кабінетом Міністрів України (пункт 3 Постанови КМУ від 25 жовтня 2024 року № 1223).

Після набрання чинності професійним стандартом розробникам необхідно привести освітню програму у відповідність з вимогами професійного стандарту протягом шести місяців з дня внесення відомостей про професійний стандарт до Реєстру кваліфікацій. Освітня програма, зокрема міждисциплінарна, може передбачати можливість присвоєння додаткових декількох професійних кваліфікацій, що формуються за рахунок її вибіркового освітніх компонентів. Здобувачу вищої освіти за результатами виконання освітньої програми може бути присвоєно не більше двох повних професійних кваліфікацій. Валідність цілей освітньої програми компетентностям професійного стандарту демонструється розробниками у відповідній матриці ОП.

2.3. На другому етапі здобувачі проходять теоретичне навчання у відповідності до вимог ОП, відбувається їх оцінювання за окремими освітніми компонентами, завдяки чому здобувачі здобувають необхідні для присвоєння певної професійної (-их) кваліфікації (-й) компетентності та досягають програмних результатів навчання.

2.4. Третій етап передбачає проходження здобувачами практичної підготовки в реальних умовах певної професійної діяльності, що поглиблює засвоєння ними цілей ОП, валідних відповідним професійним стандартам. Здобувач повинен пройти виробничі практики з виконанням завдань, розроблених згідно трудовим функціям професійного стандарту в обсязі не менше 6 кредитів ЄКТС (не менше 3 кредитів ЄКТС для часткових професійних кваліфікацій).

Цілі освітньої програми (ПРН, ЗК, ФК) необхідні для присвоєння професійних кваліфікацій, можуть досягатися здобувачами за рахунок визнання результатів навчання, здобутих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті.

2.5. На четвертому етапі відбувається затвердження Вченою радою університету списків здобувачів випускних курсів, яким у поточному навчальному році планується присвоїти професійну (-і) кваліфікацій (-ї). Це, як правило, відбувається не пізніше, ніж за два тижні до проходження здобувачами атестаційних заходів.

Декани факультетів / директори навчально-наукових інститутів подають на розгляд вченої ради Університету узгоджені з вимогами діючих (на момент подання) професійних стандартів списки здобувачів випускних курсів у розрізі академічних груп, назв пропонувані до присвоєння освітніх і професійних кваліфікацій. Інформація також може містити відомості про осіб, які претендують на диплом з відзнакою.

Після затвердження таких списків вони візуються головою вченої ради університету та передаються Центру ЄДЕБО та моніторингу якості освіти для внесення відповідних відомостей про професійну кваліфікацію до ЄДЕБО та підготовки до виготовлення документів про вищу освіту.

2.6. П'ятий етап передбачає підсумкове оцінювання/атестацію повноти набутих особою компетентностей і досягнутих програмних результатів навчання на відповідність узгодженим з певним професійним стандартом вимогам освітньої програми. Для цього програми атестації повинні повною мірою охоплювати всі цілі ОП, без досягнення яких неможливе присвоєння професійної (-их) кваліфікації (-й), мати обґрунтований порядок і критерії оцінювання результатів навчання, вчасно оприлюднені та доступні для здобувачів.

До атестації допускаються особи, які завершили засвоєння змісту освітньої програми, виконали всі вимоги індивідуального навчального плану, пройшли практичну підготовку у встановленому обсязі.

Прийнятною формою атестації для присвоєння професійної кваліфікації за освітніми ступенями «Бакалавр» і «Магістр» є атестаційний екзамен. Для проведення атестації осіб, які здобувають освітній ступінь бакалавра або магістра створюється Екзаменаційна комісія, що діє відповідно до Положення про Екзаменаційну комісію з атестації здобувачів вищої освіти в ДУЕТ. https://www.duet.edu.ua/uploads/normbase/263/pol_ekz.pdf.

До атестації здобувачів, яким пропонується присвоєння професійної (-их) кваліфікації (-й) рекомендується залучати представників роботодавців, професійних організацій і об'єднань.

Результати атестації є підставою для присвоєння або відмови у присвоєнні професійної (-их) кваліфікації (-й). За умови позитивної оцінки результатів атестації, Університет на підставі рішення Екзаменаційної комісії присуджує особі, яка успішно виконала освітню програму за певним рівнем вищої освіти, відповідний ступінь вищої освіти та присвоює кваліфікацію, у тому числі – професійну (за наявності). Професійна (-і) кваліфікація (-ї), присвоєна (-і) Університетом, зазначається (-ються) в документі про здобуття відповідного ступеня вищої освіти.

2.7. У випадку незгоди здобувача вищої освіти з результатами атестації він має право на апеляцію, процедура якої передбачена Положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти Державного університету економіки і технологій.

https://www.duet.edu.ua/uploads/normbase/263/pol_apel.pdf

2.8. Рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної професійної кваліфікації може бути скасовано Університетом у разі виявлення фактів порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності, зокрема фабрикації, фальсифікації тощо у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

3. ПРИСВОЄННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КВАЛІФІКАЦІЙ В РАЗІ ВІДСУТНОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНДАРТУ

3.1 Заклади вищої освіти присвоюють професійні кваліфікації здобувачам відповідного рівня вищої освіти за результатами їх атестації відповідно до законодавства у разі, коли освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова) програма (далі - освітня програма) передбачає присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій), а також:

- містить компетентності та результати навчання, що дають підстави для присвоєння визначеною освітньою програмою професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) та враховують вимоги відповідних кваліфікаційних характеристик (за наявності);

- передбачає практичну підготовку обсягом не менше 6 кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи для присвоєння повної професійної кваліфікації і не менше 3 кредитів - для присвоєння часткової професійної кваліфікації;

- передбачає наявність порядку присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій).

3.1 Освітньо-професійна програма, зокрема міждисциплінарна, може передбачати можливість присвоєння додаткових професійних кваліфікацій, що формуються за рахунок її вибіркових освітніх компонентів. Здобувачу вищої освіти за результатами виконання освітньої програми може бути присвоєно не більше двох повних професійних кваліфікацій.

Процедуру погодження присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) з Агентством заклад вищої освіти розпочинає:

- для освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти - не пізніше ніж через рік після початку її реалізації;

- для освітньої програми другого (магістерського) рівня вищої освіти - не пізніше ніж через півроку після початку її реалізації;

- для освітніх програм, розпочатих до дня набрання чинності постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2024 р. № 1223 “Деякі питання присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту”, - протягом шести місяців з дня набрання чинності зазначеною постановою.

Професійна (професійні) кваліфікація (кваліфікації), присвоєна (присвоєні) закладом вищої освіти, зазначається (зазначаються) в документі про здобуття відповідного ступеня вищої освіти.

3.2. Процедура погодження є безоплатною, проводиться Агентством на підставі заяви про проведення процедури погодження (далі - заява), поданої закладом вищої освіти (далі - заявник) за формою згідно з додатком 1.

Процедура погодження проводиться за професійною (професійними) кваліфікацією (кваліфікаціями), визначеною (визначеними) в освітній програмі.

Можливість заявника здійснювати присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) визначається за такими критеріями:

- наявність листа (листів) роботодавців та/або їх об'єднань, які долучилися до процесу оцінки змісту освітньої програми щодо достатнього обсягу формування необхідних професійних компетентностей для присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій), про потребу у професійній (професійних) кваліфікації (кваліфікаціях) на ринку праці на національному та/або регіональному рівні;
- наявність порядку присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій), затвердженого закладом вищої освіти.

Заявник додає до заяви такі документи <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1223-2024-%D0%BF#Text> :

- обґрунтування закладом вищої освіти необхідності впровадження професійної кваліфікації;

- копію освітньо-професійної програми, що передбачає присвоєння відповідної професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій);

- копії листа (листів) роботодавців та/або їх об'єднань про потребу у професійній (професійних) кваліфікації (кваліфікаціях) на ринку праці на національному та/або регіональному рівні;

- копію затвердженого закладом вищої освіти порядку присвоєння професійних кваліфікацій;

- характеристику (зміст) професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) за формою згідно з додатком, визначеним <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1223-2024-%D0%BF#Text>

Заява та додані до неї документи, подаються заявником в електронній формі з накладенням кваліфікованого електронного підпису уповноваженої особи заявника чи печатки заявника у порядку, встановленому Законом України “Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги”.

Агентство реєструє заяву і протягом п'яти робочих днів проводить перевірку правильності її заповнення та повноту доданих до неї документів.

У разі неправильного заповнення заяви та/або подання документів не в повному обсязі Агентство інформує заявника про виявлені недоліки відповідно до вимог Закону України “Про адміністративну процедуру”.

Заявник має право усунути виявлені недоліки протягом п'яти робочих днів з дня надсилання відповідного повідомлення Агентством.

У разі неусунення заявником виявлених недоліків Агентство залишає заяву без розгляду.

У разі наявності професійного стандарту Агентство протягом трьох днів повідомляє про це заявнику та залишає заяву без розгляду.

Агентство протягом 15 робочих днів після подання заявником правильно заповненої заяви та документів у повному обсязі розглядає їх і готує обґрунтований висновок, на підставі якого приймає рішення про погодження або відмову у погодженні присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) з урахуванням вимог статті 71 Закону України “Про адміністративну процедуру”.

Агентство може надати заявнику рекомендації у своєму висновку щодо вдосконалення порядку присвоєння професійної кваліфікації. Виконання таких рекомендацій після погодження присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) не потребує повторного проходження процедури погодження.

Агентство інформує заявника про прийняте рішення щодо погодження присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) та розміщує відповідну інформацію на своєму офіційному веб-сайті.

Агентство вносить таку (такі) професійну (професійні) кваліфікацію (кваліфікації) до Реєстру кваліфікацій з приміткою про відсутність професійного стандарту.

Повторне погодження присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) проводиться в разі змін у переліку компетентностей та результатів навчання, що дають підстави для присвоєння визначеною освітньою програмою професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій), зміни порядку присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) та скорочення тривалості практичної підготовки, що визначена відповідною освітньою програмою, крім випадку, передбаченого абзацом третім пункту Порядку <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1223-2024-%D0%BF#Text>

Погодження Агентством присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) надається заявнику на період до завершення підготовки та припинення набору здобувачів вищої освіти за такою освітньою програмою. Після набрання чинності професійним стандартом Агентство інформує заявника про необхідність приведення освітньої програми у відповідність з вимогами професійного стандарту протягом шести місяців з дня внесення відомостей про професійний стандарт до Реєстру кваліфікацій.

4. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1. Це Положення затверджується вченою радою Університету та набирає чинності з дати введення його в дію наказом ректора Університету.

4.2. Зміни та доповнення до цього положення розглядаються і затверджуються вченою радою Університету та вводяться в дію наказом ректора.

ПОГОДЖЕНО на засіданні науково-методичної ради 18.02.2025 року (протокол №8).

Голова науково-методичної ради,
Перший проректор

Валентин ОРЛОВ

Завідувач
Центру ЄДЕБО та моніторингу якості освіти

О. ЛІСКЕВИЧ

Завідувач
Центру студентських комунікацій

К. ЛОЗІВЕЦЬ

Завідувач
Центру менеджменту якості освіти

О.РАТІСВА

Начальник юридичного відділу

О. СЛІСАРЕНКО

Історія документа

Дата події	Назва події
27.02.2025	Протокол ВР від 27.02.2025 №10, Наказ від 27.02.2025 р. №41